

N. ZELANDIJOS

LEIŠKITE VYS

N. Z. L. B. Informacinis Biuletenis Nr. 6
 Clifden, 1951. VI. 14. — Redaktorius — Vl. Butkiene

B I R Z E L I O . 14-ja M I N I N T.
 rašo Vl. Butkiene

"Leiskit i Tėvyne, leiskit pas savus ...." skamba ausyse, prisiminant 1940m. birželio mėn. 14 Lietuvoje. Tai buvo Taurageje. Prekiniai vagonai prigrūsti sausakimšai, vyru, moterų, vaiku. Aplinkui enkavidistų ir politrūkų būrys, susirūpinusių bei nusiminusių artimųjų ir pažįstamų veidai. Kas kas pro vagono plyšį šaukia savo seseriai: "Atnešk mano armoniką". Vaikai ir moterys verkia, prašo nors lašo vandens troskuliui numalšinti. Kai pajūda ilgas prekinis traukinys visiems nežinoma kryptimi, dar labiau padidėja moterų ir vaikų verksmas, ir iš vieno tolstant vagono pasigirsta armonika ir daina: "Leiskit i Tėvynę, leiskit pas savus..." Tai buvo paskutiniai išvežamųjų žodžiai paliekant savo sodybas, savo žemę, savo artimuosius ir savo laisvo gyvenimo dienas.

Tuo metu šie įvykiai dėjosi kiekvienoje geležinkelio stotyje. Sunkvežimiu šimtai zujo iš vieno kampo į kita, ieskodami aukų išvežimui. Jie rado ju visur: miestu butuose, kaimo griciose, istaigose, darbovietėse, svečiuose, gatvėse...

Toji birželio 14-toji pasikartojo daugeli kartų antrosios bolševikines okupacijos metu. Ir ši kartą lygiai taip pat ašarodami paliko savo namus, savo kraštą tūkstančiai lietuvių, tik jų suemimas nesibaigė kimšimu į vagonus. Jie daugeli dienų prieš tai praleido spygliuotų vielių užtvarosė Lietuje, vejuje, saltyje, kasdien saukiami enkavedistu paniekai, mušimui, pasityčiojimui ir pasirasyti, kad laisvu noru palieka savo kraštą. Tik po to jie buvo išvežti. Tai kartojasi Lietuvoje ir dabar. Kurie dar vargsta savo žemes pėdoje, žino, kad ir jų toks pat likimas laukia jei ne šiandien, tai rytoj. Manau, nėra reikalo daug kalbėti apie išvežtųjų gyvenimą Sibire. Apie tai nuolatos skaitome viso pasaulio lietuvių ir kt. spaudoje.

Vargu, ar galime tikėtis, kad mūsų seni tėvai grįš nors ramiai mirčiai į laisvą tėvynę, vargu, ar mūsų jauni broliai bei sesės išlaikys bada, šaltį ir moralinę priespaudą Sibiro taigose.

Apie tuos įvykius galvojant kyla mintis: kodėl jie buvo išvežti o ne aš, ne Tu? Juk vis mes buvome vienos didelės šeimos vaikai, visi mes buvome vienaip ar kitaip įjungti į Lietuvos valstybinį gyvenimą, visi mes nemegome raudonųjų priespaudos. Gal būt, vienintele tam priežastis buvo tik aklas atsitiktinumas.

Todėl šiu liūdnu faktų akivaizdoje susikaupkime ir, begyvendami savo kasdieniniais rūpesčiais, bespausdami sunkiai uždirbama skatika, prisiminkime savo brolių-sesiu tremtinių likimą Sibire bei naikinamoje tėvynėje. Gal būt, tada riebiai aptepta baltoji duonos rieke primins mums, kad esame ne tik sotus, apsirengę, kadturime nors laikina, bet ramų kampą, kad, svarbiausia, esame moraliai laisvi: galime ne tik laisvai galvoti bei kalbėti, bet galime tikėtis kada nors grįžti į savo kraštą sveiki ir pilni jėgų.

Mūsų kraujo brolių kancios bolševikinėje priespaudoje įpareigoja mus nelikti abejingais jų ir Lietuvos vargams. Todėl tegu birželio 14-toji primena mums, kad mes esame vienos grandinės nariai ir turime išlikti patvarūs, solidarūs ir kieti, jei norime, kad toji grandinė nenutrūktų. Taip pat tegu birželio 14, sužadina artimo meilę ir moralinę bei materialinę pagalbą bendram tėvynės vadavimo darbe. Tik tada mes būsime įvykdę tas pareigas, kurias mums uždeda mūsų pavergta tėvynė bei pavergti ir kankinami mūsų broliai.

-3-

D A R B O S U T A R C I A I B A I G I A N T I S

Rašo Vl. Skridulaitis.

N.Zelandijos Lietuvio Nr.5 skaiteme, kad s.m. birželio mėn.26 d. baigiasi mūsų pasirašytoji su N.Z. Vyrausybe dviejų metų darbo sutartis. Atseit, jau baigiame dvejus naujakurystės metus šioje svečioje šalyje. Atvyke į šį tolimą kraštą ir pabuvoje keleris mėnesius treniruotės stovykloje, vieni anksčiau, kiti vėliau, buvome išskirstyti, teisingiau pasakius, išmetyti po visa N.Zelandiją (aisku ne be tikslo), pradedant šiaurėje Aucland'u ir baigiant pietuose pacia pabaiga-Invercargill'iu. Reta kuri šeima pateko miestan. Beveik visi buvome paskirti į provincijas bei mažus miestelius. Visiems teko dirbti fizinis darbas ir, pagal nurodymą darbo įstaigų, į specialybes, be mažų išimčių, neatsizvelgta. Bet vis dėlto dauguma iš mūsų iki šio laiko keitėme darbus savo iniciatyva ir varžymų iš vyriausybės pusės nesutikome. Nieko panašaus nėra kituose kraštuose, pav. Australijoje. Ten savanoriškai darbo nepakeisi, turi dirbti ten, kur nurodyta. Čia gi jeigu susiradai sau butą, keliauk sau sveikas, tik kad nebūtumei be darbo. Už šį palankumą turime būti dėkingi šio krašto vyriausybei.

Aš čia noriu kalbėti ne apie tai, kokiomis nuotaikomis mes išgyvenome tuos dvejus metus. Visa tai mums visiems gerai žinoma, nes visi esame panšiose sąlygose, kaip darbo taip ir atlyginamo atžvilgiu. Turiu galvoje svarbesnį reikalą.

Visi gerai pamena kaip dar prieš vienerius metus laiko mūsų bendruomenės pirmininkas dr.A.Butkus kreipėsi į mus visus aiškiai pabrėždamas ruošti iš anksto ateičiai ir numatyti kurioje vietoje darbo sutarciai pasibaigus steigšime savąja lietuviška kolonija, atseit, kur bursimes. Primygtinai praše iš visų vietų, ypač miestų, kur tik mūsų esama, aprašyti esamas sąlygas ir pareikšti savas nuomones. Tuomi, atrodo, šis svarbus reikalas ir baigėsi. Dauguma mūsų likome kurtūs, ir iki šiai dienai šis klausimas kiek nepajudejo iš vietos.

Tad, malonūs tautiečiai, kada darbo sutartis jau baigiasi, aš noriu grįžti prie šio svarbaus reikalo atgalios. Pasisakykime atviarai ir nesvyrudami ką darysime ir kaip žiūrėsime į ateitį mūsų bendruomenės reikalą. Jeigu likimas mums bus žiaurus ir galimybė grįžti tėvišken užsitęs ilgesnį laiką, o gal net metais, kas šiais pasaulines politikos painiais vedamais

metodais galima, noredami išsigeibeti is sveimos aplinkos uzduosimo, turt-
 me ir privalomone pagal visas isgalias turis ir steigti savaja kolonija.
 Negalime gi mes isiskirti is kitu. Yra grazu pavyzdziu, kaip musu broliai
 tremtiniai kuriai Australijoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur nekai-
 pant apie JAV, kur visi be isimties kuriasi miestuose. Per tuos dvejus
 metus patyreme ant savo paciu kalio, ka reiskia buti atskirtime nuo sa-
 vyju. Jeigu norime isaugoti tai, ka atsigabonome is savu namu, o ne palai-
 doti ate, jeigu norime bent kiek krutei ir palaikyti kulturi bei organi-
 zacini veikima, vienintele isetis, vienintelis issigelbejimas - organizuo-
 tumas, bendromone, susiburimas. Neturint savos kolonijos - tuscios pestan-
 gos. Likdami ismetyti tokioje padetyje, kokioje esame dabar, istirpsime,
 kaip tas sniegas kalvoje saules sildomas. O kad tas tirpimas jau rodo savo
 zymes, esama faktu. Salta darosi isgirdus, kad jau dabar girdime savo sei-
 mose mokylinio amziaus vaikus tarp saves kalbant svetima kalba. Tai nedova-
 notina tevy kalte. Turime grazu bureli priaugancio jaunimo, juos tautineje
 dvasioje pilna to zodzio prasme isaukieti bei islaikyti vien taval dargi
 budami vistikai vien tarp svetimu, ir kad nepajega. Cia turi ateiti i pa-
 galta organizacijos, tautinis veikimas, tautine kultura, tarpu saves ben-
 dravimas. Nekalpu cia apie Beznycia ir mokyla. Tas salygas mes, budami
 neskatilingi, vargsti galesame kada turėti. Tad jausdami atsakomybe pries
 musu jaunaja karta kaip taval ir vyresnaji, turime stengtis jai suteikti
 galimybe buti artiau lietuviskos aplinkumos ir lent retomis progomis duoti
 priaugantiems pazinti, priminti gimtuju zodziu apie ta krasta, is kurio
 esame kile ir kuome visi esame jam skolingi.

Tula, is musu pasakys: patodo man tas bendras gyvenimas Vokietijos
 stovyklose, dukite man ramybe, noriu paliseti, atgalivinti pavargusius
 nervus, sveikata. Per daug atslodome ten mes vieni kitiems ir stovyklos
 vokiecio sugriove musu nervus, sveikata, na, ir nemaza prisirijome tarpu-
 savyje. Tas paliko jau nemaloniuje praeityje. Cia nieko panasaus nera ir
 negales buti. Dar kitas pasakys: kaip tame ar kitame mieste isikurti, kad
 nera butu. Nera butu ir Australijoje, o vien tik Sydneyje staidien jau
 gyvena apie 1500 tautieciu is bendro, jeigu neklystu, 6000 lietuviu skai-
 cians. Daugiau ryzumo, energijos, ir klintys bus nugaletos. Musu cia ne-
 daug, vos apie 200, tad ne tarp jau sunku butu susiturti ir viename is

-5-

is didesnių N.Zelandijos miestų, pav. Dunedine (Tame mieste jau dabar gyvenantieji lietuviai sugebėtų surasti laikinas patalpas, gi turint £ 200-300 kišeniuje, lengvai galima kiekvienu metu susirasti nama pirkimui) Susibūrimas viename mieste mums žymiai palengvėja ir dėl to, kad šeimu, palyginti nėra daug, gi viengungiai lengvai galėtų prisiderinti, nes jiems buto problema tokiam z Dunedine visai lengvai išsprendžiama, nekalbant apie tai, kad jie galėtų glaustis prie lietuvišku šeimu.

Toliau. Jau šiandien nekurie is mūsų tautiečių spėjo isigyti nekilnojama turta k.t.namus, ūki, o dar kiti jau dairosi ir ruošiasi arimoje ateityje tapti namu savininkais. Ka gi, belieka tik pasidžiaugti, kad mes sugebėjome per toki trumpa laika tiek sutaupyti, kad drįstamerkibti i namus bei kuri kita stambu dai ta. Toli užpakalyje mes palikome škotus savo taupumu ir tuomi sukeliame juose dideli mūsų tebejima ir dar didesni pavyda. Bet, vyručiai, neišsprendėme dar klausimo ar bursimės ir kur, o jau savus namus turime. Aisku naujasis namu savininkas nesvyruodamas pasakys: negaliu niekur kelti, nes mane riša savas namas, na, o su juo ir atatinkamos visokios paskolos ir kt. Taigi, kartoju, padarykime pirmiau savo sprendima bendruomenės reikalui ir tik tada bandykime leisti šaknis giliau. Bijau, kad būsiu pažeidęs šiu nauju savininku ambicijas kišimusi i grynai asmeniskus reikalus. Tačiau tikiu, jie man atleis, nes esu isitikines, kad ir jie mūsų lietuviškais reikalais sielojasi labiau ar nemažiau už mane.

Pabaigai cia noriu pabreusti, kad musu kaimynai latviai ir estai yra numate steigti savas kolonijas, lenkai-^{Christchurch'e} Wellington'e (net namus jau nusi-pirko), slavai Aucland'e. Visi jie sparčiai tam ruošiasi ir tik laukia sutarties pabaigos. Ar mes atsiliksim ir liksime tokioje padėtyje kaip dabar? Atsakymas turi būti aiskus ir griežtas: ne. Privalome susiburti ir mes, omkur mūsų pačiu reikalas. Tad turėtume visi aiškiai pasisakyti, kuri vieta ar miestas būtų tam tinkamusias. Gi mūsų Bendruomenės Krašto Valdyba, turedama daugumos nuomone bei nusistatyma, žinotu kurion pusen mus rikiuoti ir galētu padaryti kitus, susijusius su šiuo klausimu nutarimus bei žygius. Atidėlioti toliau nebegalime, visi privalome padaryti savo sprendima, ir apie tai tuojau painformuoti Krašto Valdyba.

N. ZELANDIJOS DIDIEJI MIESTAI

Rašo Margaret Wren

Dabar, kai daugumai iš jūsų darbo sutartis baigiasi, jūs greičiausiai svarstote persikėlimo galimybes iš vieno miesto ar miestelio į kita. Del to, manau, jums bus idomu išgirsti apie kurimosi galimybes bei sąlygas keturiuose didžiuosiuose N.Z. centruose. As nesistengsiu duoti geografinių žinių, bet apibudinti tu miestu psichologija ir juose gyvenančius žmones.

AUC KLAND randasi siauriausioje S. salos dalyje tarp Waitemata ir Manuka uostų. Daug salelių, sen ir ten išmetytu, prisideda prie miesto gražios išvaizdos. Uznugaryje jo išdege ugnikalnis kabinasi, todėl jo gražia panorama viršija tik Rio de Janeiro. Geografinis plotis $36^{\circ}51'$ ir ilgis $174^{\circ}45'$ i Rytus. Vidutine temperatūra vasaros metu yra 65,2 rudeni 60,5, žiema 52,6, pavasarį 57,1. Kritulių vidut. iskrinta 49,81 inc. Iš to galima spresti, kokioje geroje vietoje klimatiniu atžvilgiu randasi Aucklandas, bet gaila, aš negaliu patiekti panašiu duomenų apie kitus N.Z. miestus. Bendrai, Aucklando klimatas yra tropinis: apelsinos, citrinos ir kiti egzotiniai vaisiai puikiai auga privačiuose soduose. Dažni ir smarkūs lietūs sumažina karštį, bet žemės drėgnas karštis yra dažnai priežastis, kuri sulaiko daugelį žmonių, pripratusių prie vėsesnio klimato, nuo apsiyvenimo Aucklande.

1947 m. Aucklande gyventojų būta 282000, bet šis skaičius šiuo metu yra žymiai padidėjęs. Gyventojų skaičiui augant, butu problema yra labai sunki. Zveriskos kainos už labai menkas patalpas, o ka geresnio gauti visai neįmanoma. Aucklandas yra komercijos miestas, bet jeigu kas mėgsta konkurencija ir biznieriškas rungtynes, gali būti patenkintas Aucklande. Jo krautuvės atrodo niekad neturi pakankamai prekių, palyginus su ju paklausa, todėl dar ir dabar pusiau privatus pardavimas krautuvėse yra gana dažnas reiškinys. Kas mėgsta dideli miesta, tą Aucklandas mielai priims. Eilinis aucklandietis nei kiek nesijaudins, jeigu kas jo akyse papuls po tramvajum, kas Aucklande del transporto perkrovimo dažnai atsitinka. Seniai, luosi, moterys ir vaikai visi lygiai kovoja del vietos viešajam susisiekime. Aucklandiečiai nesiskirtu per daug nuo kitų zelandiečių, jeigu karštas klimatas ir rungtyniavimas neišskauktu juose blogųjų būdo bruožų, todėl mano nuomone, auklandiečiai yra arsūs, nelaimingi, nuožmus žmones, kovoja del kasdienybės. Iš kitos pusės, aš nemėgstu biznio, bet

-7-

Aucklandas, matyt turi ka nors, kad toks didelis gyventojų skaičius pasirinko jį savo gyv. vieta. (Gal N.Z. istorine bei geografinė padėtis Red.) WELLINGTON arba "vejuotasis Wellingtonas", kaip dažnai jį vadina, gražių vietovaizdžių, išskyrus uosta, neturi. Bet W., kaip centrinis uostas ir sostinė, yra judrus ir, atrodo, mėgstamas nepastoviu, judriu žmoniu. Ji pravažiuoja visi keliaivai, vyksta iš vienos salos į kita ir taip pat užsieniečiai. Kaip sostinė, W. yra politinis centras ir jame randasi visi užjuriu konsulai bei jų tarnautojai, įvairiuose valstybiniuose departamentuose. Parlamento sesijų metu W. parodo visus už piniga perkamus malonumus. Į parlamentą įėjimas nemokamas, bet į zoologijos sodą einant reikia mokėti. Mat, zoologijos sodo gyventojus galima matyti jų maitinimo metu. Wellingtono vejuotumas aiškiamas ir jame reziduojančių politikų pučiamais karštaisiais vėjais...

Wellingtone gyvena apie 183000 gyventojų. Butų problema W. labai sunki, todėl daugelis wellingtoniečių mažiausiai viena valanda važiuoja iki savo darboviečių. To priežastis yra mažas ir kalnuotas W. plotas. Namai randasi daugiausiai kalnų papėdėse. Paprastas žmogus dažniausiai statosi namus ant kalno ir turi nemažai prakaito išlieti, kol iširengia daržą (Jeigu pastaciūs namą tam dar yra truputis vietos). Išmintingesnis perkasi namą pašlaiteje ir laukia, kol pas jį daržas pats nuo kalno nuriedės. ...yra idomių galimybių miestas, ne taip biznieriškas, kaip Aucklandas ir žmonės interesuojasi kitais dalykais, negu gaudymu pinigų. Žinoma, jame yra gana didelė pramonė, bet visas gyvenimas sukasi apie vyriausybę.

Red. pastaba: Dėl vietos stokos Lenios Wren straipsnio antrąją pusę (Christchurch ir Dunedin) išesime sekanciam nr.

"Ar nešat, jūs, pasaulyje paklyde broliai,
Jos varda, jos gyvybę ir jos garbę širdyje?
Ar tėja tėviskės dienu pakrantės atitole,
(O jūs vis tolstate, vis tolstate, deja...)"

B. Brazdžionis

Praėjes emigracijos sukūrys skaudžiai palietė tremties lietuviškąją nokyklą. Mūsų darbas, pastangos ir jėgos tapo nusviestos šalin, mokytojai ir mokiniai išblaškyti keturiuose vėjuose. Kilnios mintys, idėjos, pasiryžimai ir jaunystės energija blėsta fabriku triukšme, mišku

tankumynuose ar dykumu kaitrojė. Musu jaunieji sedi svetimose mokyklose
 o is ju lupi yra plesiamas lietuviskas zodis. Vyresnieji buvo gyvenimo
 priversti keisti knygas i kastuvus, kirvius ir pan. Tevai ir suaugusieje
 paskende kasdieniniuose rupesciuose ir naujosios aplinkos erdveje nepas-
 tebiar neranda laiko pastebeti priauganciojo jaunimo. Jei vaikas dar su-
 pranta lietuviskai ir jei siek tiek pakalba tai uztenka to. O kas idomia-
 sia, kad ne vienas is tevu didziuojasi savo vaikais kad jie padare didele
 pazanga svetimose mokyklose. Gerai, Bet ar vienas is ju padare kokia nors
 pazanga lietuviu kalboje. "Ar nesat jus pasaulyje paklyde broliai, Jos verda
 Jos gyvybe ir Jos garbe?"... Ar nesat jus lietuviska zodi savo seimos lu-
 pose ir sirdyje? Nedelskime, nes ne nepastebesime kai musu jaunieji ati-
 truks nuo lietuviskos seimynos. Nedelskime, nes laikas dildo pliena ir
 granita. Kas randasi ju vaizduoteje siandien? Lietuva, lietuviu tautos
 kryziaus keliai, lietuviskas knygesys, elementorius ir motina prie rate-
 lio? Ne, oi ne. Kas jiems apie tai pasakoja, kas jiems skaito apie musu
 tautos didvyrius? Ir jus tevai delsiate, atideliote rytojui. Ar nebutu
 geriau paimti lietuviska knyga ir nors kelis kartus per savaite jaunu-
 sius pamokyti skaityti, rasyti, ar paskaityti jiems apie musu tautos
 praeiti. Puikiausias pavizdys mums likusieji Vokietijoje lietuviai. Jie
 nors ir sunkiose zalygose iskovoję teise lietuviskai mokyklai. Ir siandie-
 na dar Diepholz'o stovykloje veikia vienintele lietuviska gimnazija,
 16-tosios Vasario vardu. Aisku mums cia esantiems sunku ka nors panasiai
 padaryti. Bet gi nieko nevarzomi galime puikiai isnaudoti dali musu lais-
 valaikio musu jaunuju lietuviu lietuviskam auklejinui. Taip pat yra lei-
 dziam laikrasteliai jaunimui: Eglute, Skautu Aidas ir kt. Tik noro ir
 veiklumo truksta jiems isigyti. Tai yra apsileidimas, kuris ateityje nea-
 bejotinai mums daug kainuos. Kaip mes visi gerai zinome, musu tauta kovo-
 jo per amzius uz lietuviska zodi ir uz tai niekas iki sios te zozdio is-
 lietuviu tautos neateme. Siandien dar ziauresne ir skaudesne kova vyksta
 Mes laisvojo pasaulio lietuviai esame vieninteliai, kurie laisvai galime
 ugdyti ir stiprinti lietuviu kalba. Ateina diena, kada reiks mums paro-
 dyti ka mes padareme ir nuveikeme budami laisvi. Ar mes galesime tai pada-
 ryti? Ka mes nuvesime Lietuvaa? Nutautusi arba tusciaadvasi jaunima, su
 daryta lietuviu kalba? Mes delsiame. Materialiniai reikalai mums yra

svartėsniai, negu tautiniai. Nepastebimai mes tolstame nuo savo pareigų. Bet kada mes sustosime? Kada mes rasime laiką, ūpo, progas ir norą tams pareigoms. Nejaugi pilvui ir aukso veršiui mes gyvename? Nejaugi mes laisvi ir blaivūs Lietuvos piliečiai, lengvabūdiškai ir nerūpestingai leisime užgesti amžinajai mūsų tautos ugniai? Nemanau, kad tas įvyks. Tačiau, mielieji broliai, daugiau pareiškimo, veiklumo. Kiekvienas darban, kiek laikas ir materialinės išgalės leidžia. Tik mes, lietuviai, vieni suprantame pilna t a l k o s žodžio prasmę, tik mūsų tautoje šis žodis gyveno, mūsų širdyse, ir buvo praktikoje įgyvendinamas. Šiandieną pas jus, rytoj pas mane, kaimyne.

P.L.B. Vokietijos Krašto Valdyba savo atsišaukimu spaudoje kreipėsi į viso pasaulio lietuvius prašydama paremti 16 Vasario gimnazija. Kiekviena lietuviška kolonija-bendruomenė sukruto darban. "Nepriklausomoje Lietuvoje" randame, kad kanadiečiai lietuviai po vieną doleri mėnesiui šelpimui lietuviškos gimnazijos. Did, Britanijos, JAV, Australijos ir Pietų Amerikos lietuviai pradėjo rinkti ir siusti paramą mūsų jaunimui, besimokančiam Vokietijoje (įskaitant ir bestudijuojančius Vokietijos universitetuose.). Dabar atėjo mūsų eilė ir mums N.Zelandijoje. Tegul niekas nepamiršta, kad ir šitame pasaulio kampelyje plaka lietuviška širdis. Tegul mūsų auka prisideda prie šio lietuviško paminklo tremties gyvenime, ir prisikelus Lietuvai, ji perkelsime į Tėvyne.

Padėkime Jaunajai Lietuvai!

Tautvydas

N.Z.L.B.Krašto Valdyba nuoširdžiai dėkoja p.Tautvydai už tokias kilnias mintis ir parodytą didelį supratimą mūsų Vokietijoje bestudijuojančio jaunimo adresu. Prašome Tamstų, mieli tautiečiai, savo kad ir kukliais maisto siuntinėliais sušelpiti 16tosios Vasario Gimnazijos mokinius Diepholz'e, D.P. Camp, British Zone.

Praėjusiame biuletenio nr. kreipėmes į Tamstas sušelpiti lietuvius studentus Vokietijoje, kadangi iki šandien tik keletas tepaprase šelptinųjų adresu, cia kiekvienam Tamstų irrašome būtinai pašalpos reikalingo studento adresa ir prašome neatsisakyti ir neatidėliojant pasiusti siuntinėli sekancčiu adresu. Išsiuntus siuntinėki būkite malonūs mus painformuoti.

Krašto Valdyba

Būtinai Tamstos pašalpos reikalingo studento adresas:

Pranešimas

Iš P.L.B. Vokietijos Krašto Valdybos gavome pranešima, kad Lietuvių kalbos Vadovas jau išsiustas. Jis kainuoja ne 30 šil., kaip kad buvo paskelbta, bet 35 šil. Todėl prasome visus imokejusius 11, prisiusti neatidėliojant 15 šil., o tuos, kurie sumokejo 30 šil.-prisiusti 5 šil.

Kai tik LKV gausime, tuoj išsiuntinėsim pilnai atsilyginusiems prenumeratoriems.

Padėka. Ponui M. Ulenikovui, paaukojusiam 10 šil. "N.Zelandijoje Lietuvio" spausdinimo išlaidoms, nuoširdžiai dėkojame. Redaktorius.

KRONIKA IR INFORMACIJA

Dunedin'e buvo gražiai paminėta Vasario 16-toji. Vietiniai lietuviai tą dieną užpirkė mišias, o vėliau susirinko pas p.p. Kuzmus, kur ta proga buvo pasakytos nuosirdžios kalbos (P.Kuzma, P.Raudonikis ir kt.) Kiek žinoma, p.Kuzma pirkė gražioje vietoje mūrini namą ir į jį įsikraustys gyventi dar šiais metais. P.Šiuipys, išvažiavęs į jo namo savininkui į Angliją, tapo namo prižiūrėtoju ir ta proga prapleto savo butą, P.Raudonikis miesto centre išsinuomavo valdišką butą už 14 šil, savaitei. Butas ir 3-ju kamb. ir virtuvės. P.V.Procuta dirba Švietimo Valdybos istaigoje kaip braižytojas, istoje ir Architektūros fakulteta ir sekmingai bebaigia I-ji kursą. P.R.Gopui buvo pasiūlyta dėstyti Dailės Akademijoje Christchurche, bet dėl nebaigtos sutarties jis nuo pasiūlymo laikinai atsisakė. P.Vyčius lietuviška daina dažnai žavi zelandiecius pobūviuose bei per Dunedin'o radiją. P.K.Palaikis sutarti baigia lentpjūvėje ir balia tiesioginio daro vedą vietinėje pašto agentūroje. Inž.P.Cepuliui Invercargill siūlomas darbas pagal jo specialybę. Šiuo laiku ten gyvena antru transportu atvykęs lietuvis laikrodininkas J.Sakalauskas.

Invercargill'yje gegužės mėn.4. Darbo istaiga surengė naujakuriams II-ji pobūvi, kuriame Vl.Butkiene skaitė iš lietuvių pusės humoristinio turinio laikraštėli anglų kalba-Naujakurystės aktualijos. Ji taip pat yra pakviesta skaityti paskaita apie Lietuva Moterų D-joj (WDFW). Panasia paskaita ji skaitė North Canterburyje. P.Skridulaitis iš Winton'o rengiasi keltis į Dunedin, kur jo sunums bus prieinama aukstesnieji mokykla. P.Svilainiui buvo pasiūlytas garažo vedėjo darbas Invercargill, bet jis nuo pasiūlymo atsisakė, tikėdamasis išsikelti į Dunedin'a.

Auckland'as. Tenai šiuo metu randasi kelios lietuvių šeimos.

p.p.Madžiaušis, Paplauskas ir Cibulskis jau išigijo po namą.

P.Jarašius gyv.netoli Palmerston N. išigijo automobilį ir sutarciai pasitaigus kelsis į Dunedin'a.

Kaip matote, šio biuletenio kronika išėjo skystoka. Priežastis- informacijos stoka. Tarpusavio korespondencijai apsnūdus, redakcija jaučia būtina reikala įvesti pastovų skyrių kronikai. Ta proga prašome kiekvieną lietuvi suteikti apie save žinių. P.P. Cibulskį, Peciulaitį, Ramuteną, Senatorski ir Procuta, kaip gyvenančius didesniuose lietuvių susibūrimo centruose, prašome rašyti jų gyv. vietovės kronikas.

Daugelio lietuvių net adresu nebėžinome, nes juos pakeitę nepranešė. Jau ir biuletenis grįžta nebepasiekęs adresato. Kas gauna biuletėnį ne visai tiksliai adresu, prašome skubiai duoti tikslia gyv. vietą.

Už šiam nr. prisiustus straipsnius, p.M. ren, p.V.Skridulaičiui ir Tautvydai nuosirdžiai dėkojame ir laukiame daugiau iš jų ir kitų tautiečių.

Sekantis biuletenio nr. numatomas išleisti liepos pabaigoje. Red.

Pasaulio Lietuvių Studentų Sąjungai pagėdaujant, iš N.Zelandijos gyv. lietuvių studentų tarpo kviečiami col.V.Gerdvilis, P.Ramutenas ir V.Procuta susiristi su čia gyv. Studentais, sudaryti vadovybę ir susiristi su Pasaulio Liet. Studentų Sąjunga. Krašto Valdyba.

N.Z.Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos Kasos stovis 1951.6.10.

Pajamos.....£50/8/07

Išlaidos.....£57/11/2/

Balansas.....£2/16/10/ yra kasoje. Iš jų yra dar

nesumokėta skola už rotatorius£10/---